Til
Luftfartstilsynet
postmottak@caa.no

Ref. 23/28208

Oslo 10. september 2024

UTTALELSE - SØKNAD OM KONSESJON FOR Å ANLEGGE, DRIVE OG INNEHA OSLO HELIKOPTERPLASS, RIKSHOSPITALET - MIDLERTIDIG LANDINGSPLASS

Naturvernforbundet i Oslo Vest (NOV) vil påpeke:

- **Ny helikopterplattform er bygd nesten ferdig uten konsesjon for drift fra Luftfartstilsynet. Dette er ikke tillatt såvidt vi kjenner til.**
- **Plattformen er bygd uten reguleringsplan, bare med en rekke dispensasjoner fra den statlige reguleringsplanen for sykehuset. Helikopterlandingsplassen er ikke med i denne reguleringsplanen. Bare å bruke byggesak for et så stort tiltak med potensielt store konsekvenser er mildt sagt en svært uvanlig prosess.**
- **Siden det ikke er en reguleringsplan for landingsplassen er derfor ikke laget en konseskvensutredning for virkninger av landingsplassen på miljø og samfunn.**
- **Siden helikoptertrafikken ikke er forenlig med naturmangfold på grunn av kraftig vind, støy, støv, lys, vibrasjoner vil flytrafikken sannsynligvis ødelegge den naturlige naturen i flere hundre meters omkrets langs innflyvningsrutene**
- **Friluftlivet vil bli avstengt fra området fordi deler av Gaustadskogen må gjerdes inn på grunn av sikkerhet for ferdselen**
- **Inngrep i Sognsvannsbekken kan skje siden landingsplassen bare ligger få meter fra bekken.**

Samlet sett mener NOV at det ikke kan gis konsesjon for å anlegge, drive og inneha Oslo helikopterplass.

Naturvernforbundet i Oslo Vest(NOV) viser til høring - søknad om konsesjon for å anlegge, drive og inneha Oslo helikopterplass, Rikshospitalet - midlertidig landingsplass

Det er ikke kjent for NOV hvorfor det er nødvendig med en ny midlertidig helikopterlandingsplass når det allerede finnes en i området og nytt sykehus med nye landingsplasser skal stå ferdig allerede i 2032. Såvidt vi har fått opplyst skal det bygges bygg der nåværende landingsplass ligger. Vi finner det urimelig og det tyder på dårlig planlegging når man må bygge en midlertidig landingsplass istedenfor å bruke eksisterende plass inntil de to nye helikopterlandingsplassene er ferdig i 2032.

Vi velger allikevel å uttale oss til dette lite gjennomtenkte tiltaket som vil dels ødelegge og dels sterkt påvirke naturen rundt landingsplassen.

Prosessen

Reguleringsplanen for utbygging av sykehuset omfatter ikke lokalisering den midlertidige helikopterplattformen. Konsekvensutredningen(KU) for utbygging av sykehuset som er utført i forbindelse med planprogrammet, har derfor ikke sett på konsekvensene for naturen og friluftslivet for etablering av landingsplassen og det er heller ikke senere gjort en egen KU for plattformen. Bymiljøetaten i Oslo kommune sitt høringsinnspill illustrerer at det ikke foreligger konsekvensutredning for naturområder.

Manglende KU gjør det svært vanskelig for berørte å få oversikt over alle skadevirkninger og innebærer at berørte må legge stor jobb i å selv finne ut konsekvenser. NOV registrerer også at siden landingsplassen ikke er en del av reguleringsplanen, har det medført at Oslo kommune har gitt en rekke dispensasjoner for å gjøre utbyggingen «lovlig». Det er svært uheldig i i en så omfattende sak.

NOV er svært kritiske til prosessen og omgåelsen av plan- og bygningslovens normale krav til medvirkning og konsekvensutredning av et slikt omfattende tiltak som nå er til høring. Vi kan heller ikke se at alternativer er vurdert.

NOV må derfor basere uttalelsen på egen kompetanse samt deler av uttalelser og innspill fra offentlige instanser og private. Vi slutter oss til uttalelsen fra Bymiljøetaten i Oslo kommune som vi mener gir en svært dekkende beskrivelse av de manglende/mangelfulle utredningene som foreligger i saken og hvilke uheldige virkninger dette vil ha for naturen. En rekke krav i naturmangfoldloven om blant annet kunnskapsgrunnlag, utredninger om natuturtypene, samlet belastning fra sykehuset er ikke ivaretatt.

Fysiske inngrep

Helikopterlandingsplassen skal ligge i Gaustadskogen tett på Sognsvannsbekken. Inn- og utflygingstraseen Både under bygging og i driftsfasen vil trær bli felt og påvirket av den svært sterke vinden fra helikopterne og bekken vil bli berørt av direkte(?) og indirekte inngrep både i bekken og kantsonen som kan føre til forurensning og erosjon og massetransport og nedslamming i bekken, noen som er uheldig og kanskje fatalt for alle vannlevende dyr og planter. I tillegg vil det bli støy, støv og ikke minst kraftig lys som kan ha fatale følger for fugler, land- og vannlevende dyr, trær og planter.

Konsekvenser for naturen.

FNs naturavtale slår fast at for å redusere trusler mot naturmangfold må minst 30 prosent av naturarealene bevares og at minst 30 prosent av ødelagt og forringet natur skal restaureres. Føre-var prinsippet tilsier også at man ikke skal gjøre inngrep i naturen uten at man vet at det ikke er viktige arter eller naturtyper som kan bli skadelidende. Landingsplassen er lokalisert bare få meter fra «Spesialområde naturvernområde». Dette vitner dårlig om at man tar føre-var prinsippet på alvor. Etableringen av midlertidig helikopterlandingsplass er sterkt i strid både med intensjonene i den internasjonale Naturavtalen og føre-var prinsippet siden konsekvensene for natur er svært lite undersøkt og utredet.

Gaustadskogen er preget av kalkkrevende vegetasjon og store trær. I området som blir berørt av tiltaket er det mange både utvalgte naturtyper og viktige naturtyper (Miljødirektoratet). Såvidt NOV er kjent med vil større eiketrær bli felt når helikopterlandingsplassen skal bygges. Den svært sterke vinden, opp til full storm styrke, vil medføre at greiner knekkes. Fugler blir selvsagt også sterkt berørt av så kraftige vindkast samt sterkt lys som også er nødvendig for sikkerhet for helikopterne. Andre dyr tilsvarende. Vi må regne med at dyr som kan flytte seg vil sky området. Disse konsekvensene er såpass store at det bør føre til at landingsplassen beholdes der den er eller flyttes til et annet sted med mindre konsekvenser for naturen.

Landingsplassen skal bygges tett inntil Sognsvannsbekken som renner gjennom Gaustadskogen. I bekken er det påvist edelkreps og elvemusling som begge er rødlistet og elvemuslingen er også prioritert art etter naturmangfoldloven. Livet i bekken og kantsonen blir utsatt for forurensning fra inngrep i bakken, erosjon, nedslammimg og utslipp fra virksomheten.

Friluftslivet

Området brukes både som nærturområde for befolkningen i området og som turområde for folk fra andre steder i Oslo. Med landingsplassen vil enda en bit av naturen bli borte og området blir lite attraktivt å bevege seg i med økt støy og sterkt påvirket natur. I en del av området vil det bli satt i gang tiltak for å unngå allmenn ferdsel.

Konklusjon

Naturvernforbundet i Oslo Vest er sterkt i mot etablering av helikopterlandingsplass på den foreslåtte lokaliseringen, H4. Vi forstår at sykehuset må ha en god helikopterlandingsplass, men mener at den omsøkte lokaliseringen ikke er utredet godt med tanke på naturmangfold og friluftsliv og antakelig er i strid med lovverket og internasjonale avtaler. Den begrensede kunnskapen NOV har om området viser at det

åpenbart er en svært uheldig plassering av helikopterlandingsplassen for naturmiljøet. Konsekvensene som er påpekt gjelder nesten bare sykehusdrift, helse og økonomi, jf vedlegg 3 til søknaden - «Utredning av alt helikopterplattform».

Det er etter NOVs syn svært trist at man planlegger for et så ødeleggende tiltak mot naturen i en tid der bevaring av natur er så viktig for hele samfunnet. NOV oppfordrer til at staten snur og finner en annen lokalisering av helikopterlandingsplassen.

Med hilsen

Henninge Torp
Leder

Anne Cathrine Sverdrup
styremedlem